

Passende Beoordeling Randweg N264 te Haps

M. van Delft en Th. de Jong

Passende Beoordeling Randweg Haps

In opdracht van en in samenwerking met: Kragten

© 2013 Ecologisch Adviesbureau Viridis bv, Culemborg

Ecologisch Adviesbureau Viridis bv
Beesdseweg 3-18
4104 AW Culemborg
T 0345 753 275
info@bureau-viridis.nl
www.bureau-viridis.nl
KvK 110 557 87
Btw nr NL 8212 39 119 BO1
Triodos Bank 19 84 48 600

Tekst en samenstelling: M. van Delft
Projectnummer: 2013-54
Wijze van citeren: Delft, van M. & Th. de Jong, 2013.
Passende Beoordeling Randweg
Haps. Ecologisch Adviesbureau Viri-
dis, Culemborg.

*In opdracht van en in
samenwerking met:* Kragten
Contactpersoon: Mw. I. Konings &
Dhr. P van Zandvoort

Status: Definitief 19-11-2013
Ondertekening: Th. de Jong
Paraaf:

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever zoals hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, druk, internet, fotokopie of andere wijze zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Ecologisch Adviesbureau Viridis bv, noch mag het zonder deze toestemming voor een ander doel gebruikt worden dan waarvoor het vervaardigd is.

Ecologisch Adviesbureau Viridis is niet aansprakelijk voor vervolgschade, alsmede schade die voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van de werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Ecologisch Adviesbureau Viridis. De opdrachtgever vrijwaart Ecologisch Adviesbureau Viridis voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Omdat ecologisch onderzoek een momentopname is, kan de aanwezigheid van beschermde soorten soms niet worden uitgesloten of bevestigd. Daarnaast is de natuurwetgeving aan verandering en jurisprudentie onderhevig. Ecologisch Adviesbureau Viridis is mede om die redenen lid van het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van ecologische adviesbureaus. Hierdoor zijn wij zo goed mogelijk op de hoogte van de nieuwste ontwikkeling op het gebied van ecologie en wetgeving. Door de inzet van conform de wet ter zake kundige ecologen, waarborgen wij onze onderzoekskwaliteit. Wij zijn echter niet aansprakelijk voor de gevolgen van onverwacht verschijnende of verdwijnende flora of fauna, noch voor de gevolgen van veranderende wetgeving of jurisprudentie.

Inhoud

1 Inleiding	3	5 Instandhoudingsdoelen	9
1.1 Aanleiding en context	3	5.1 Stroomdalgraslanden (H6120)	9
1.2 Vraagstelling	3	5.2 Glanshaverhooilanden	9
1.3 Leeswijzer	3	5.3 Kleine modderkruiper 10	
		5.4 Kamsalamander	10
2 Wettelijk kader	4	5.5 Conclusie	10
2.1 Natuurbeschermingswet	4		
2.2 Passende beoordeling	4	6 Effecten op Natura 2000	11
2.3 Overige natuurwetgeving	4	6.1 Mogelijk optredende effecten	11
		6.2 Geluid en trillingen	12
3 Beschrijving tracé en omgeving	5	6.3 Stikstofdepositie	12
3.1 Tracé beschrijving	5		
3.2 Natura 2000-gebieden in omgeving	6	7 Cumulatieve effecten op Natura 2000	14
3.3 Instandhoudingsdoelen	7	7.1 Cumulatieve activiteiten	14
		7.2 Conclusie cumulatieve effectbeoordeling	14
4 Onderzoeksmethode	8		
4.1 Bronnenonderzoek	8	8 Conclusie	15
4.2 Beoordeling	8	9 Literatuur	16

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en context

De gemeente Cuijk en de provincie Noord-Brabant zijn voornemens de Randweg Haps aan te leggen. De randweg is voorzien ten zuidoosten van Haps tussen de Wanroyseweg en De Bengels tussen de kern van Haps en de Rijksweg A73. Veel bewoners hebben overlast van het verkeer dat door de kern van Haps rijdt over de provinciale weg N264. De leefbaarheid in het dorp staat hiermee onder druk. De randweg moet de verkeersdruk in de kern van Haps wegnemen. In verband met de aanleg van de randweg wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld. Naar verwachting is dit bestemmingsplan medio 2015 onherroepelijk. Verwacht wordt dat de randweg medio 2017 in gebruik kan worden genomen.

Er zijn diverse natuuronderzoeken uitgevoerd voor het project waaronder Quickscans en Natuurtoetsen in het kader van de Flora- en faunawet en onderzoeken naar de effecten op de ecologische verbindingzones (EVZ) gelegen in het plangebied. Uit de verschillende natuurtoetsen bleek dat er beschermde gebieden begrensd als Natura 2000-gebied in de omgeving van het plangebied aanwezig zijn.

Het is noodzakelijk om de negatieve effecten van de aanleg van de randweg op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied te beoordelen middels een Passende beoordeling. Kragten heeft daarom Ecologisch Adviesbureau Viridis gevraagd een Passende beoordeling op te stellen in het kader van de Natuurbeschermingswet.

1.2 Vraagstelling

De vraagstelling bij de Passende beoordeling is de volgende:

- Welke negatieve effecten worden veroorzaakt op de aangewezen instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden?
- Zijn deze negatieve effecten significant?
- Is het noodzakelijk om mitigerende maatregelen uit te voeren om negatieve effecten te voorkomen of verzachten?

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is het wettelijke kader van de Natuurbeschermingswet en de Passende beoordeling kort benoemd. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de ligging van het gebied en de aangewezen habitattypen en -soorten. In hoofdstuk 4 worden de gebruikte onderzoeksmethoden beschreven, vervolgens wordt in hoofdstuk 5 beschreven welke habitattypen en habitattoorten in de relevante Natura 2000-gebieden voorkomen. In hoofdstuk 6 wordt ingegaan op de effecten van de realisatie van Randweg Haps op de instandhoudingsdoelstellingen en in hoofdstuk 7 op de cumulatieve effecten van het project ten opzichte van andere projecten in het betreffende Natura 2000-gebied. Tot slot wordt in hoofdstuk 8 de conclusie van de Passende beoordeling kort en bondig weergegeven.

2 Wettelijk kader

2.1 Natuurbeschermingswet

De Europese Unie heeft zich ten doel gesteld de achteruitgang van de biodiversiteit te stoppen. Een belangrijk instrument hiervoor is de uitvoering van de gebiedsgerichte onderdelen van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Dit betekent het realiseren van een netwerk van natuurgebieden van Europees belang: het Natura 2000-netwerk.

De hoofddoelstelling van dit netwerk is het waarborgen van biodiversiteit in Europa. De Europese Vogel- en Habitatrichtlijn bieden twee belangrijke instrumenten om de doelstelling van Natura 2000 te realiseren. In deze richtlijnen is bepaald, dat de lidstaten beschermde gebieden voor de kwetsbare soorten en habitattypen aanwijzen. Dit zijn gebieden die het duurzame voortbestaan van deze kwetsbare soorten en habitattypen dienen te verzekeren.

2.2 Passende beoordeling

Het is noodzakelijk om voorafgaande aan nieuwe ontwikkelingen te beoordelen of deze ontwikkelingen (significante) negatieve effecten veroorzaken op aangewezen instandhoudingsdoelen in de Natura 2000-gebieden. Om de M.E.R. procedure in gang te zetten voor de activiteiten is het noodzakelijk een Passende beoordeling op te stellen.

In deze Passende beoordeling worden de effecten van de realisatie en gebruik van de Randweg Haps op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden beoordeeld. Daarnaast wordt beoordeeld of het project in combinatie met andere projecten in het gebied significante effecten kan hebben (cumulatieve effecten).

Om de effecten op instandhoudingsdoelen te beoordelen wordt niet enkel uitgegaan van fysieke aantasting van de habitattypen en habitatsoorten. De effecten kunnen ook ontstaan uit externe werking door bijvoorbeeld verstoring van licht, geluid, trillingen of stikstofdepositie. Daarom is het noodzakelijk externe effecten op alle in de omgeving gelegen Natura 2000-gebieden te beoordelen.

2.3 Overige natuurwetgeving

In deze Passende beoordeling wordt niet verder ingegaan op de andere geldende natuurwetgeving zoals Flora- en faunawet (FF-wet) en Nee, tenzij-regime met betrekking tot gebieden aangewezen als Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De negatieve effecten ten aanzien van beschermde soorten (FF-wet) en EHS moeten in aanvullende toetsingen inzichtelijk worden gemaakt.

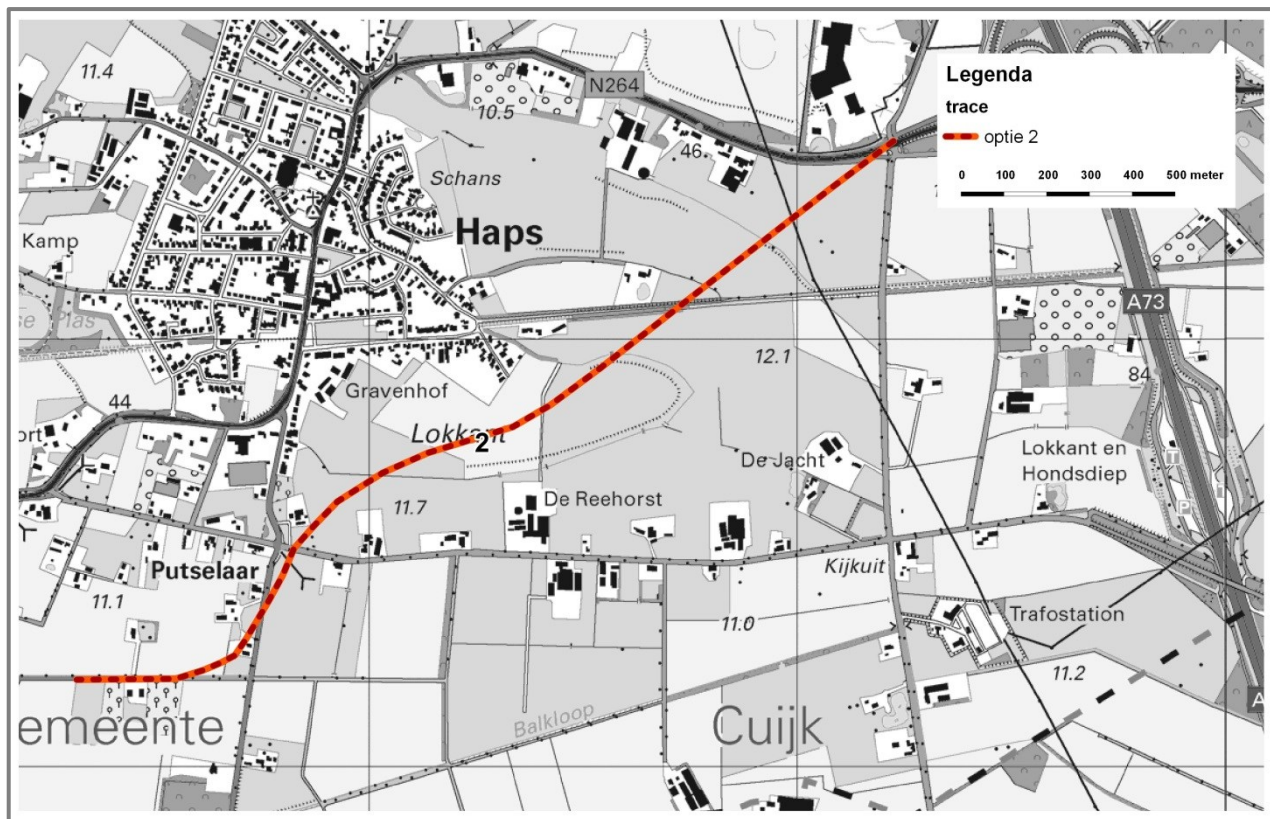
3 Beschrijving tracé en omgeving

3.1 Tracé beschrijving

In de M.E.R. zijn vier tracéalternatieven onderzocht, besloten is om tracé 2 (zie figuur 1) te realiseren. Het tracé kruist ter plaatse van het kruispunt Zoetsmeerweg – Lokkantseweg de Lokkantseweg. Vervolgens sluit het tracé aan op de Kruisstraat. Er is gekozen voor tracé 2 omdat het verkeerskundig gunstig is, de omrij-factor ten opzichte van de bestaande route door het dorp is het kleinst. Daarnaast heeft de realisatie van tracé 2 een aantal landschappelijke voordelen, enkel de oude enkeerdgronden worden doorsneden, de vooroorlogse ontginningen blijven als gaaf landschapstype bewaard.

De realisatie van tracé 2 heeft echter ook landschappelijke nadelen. Naast de doorsnijding van de bodem en oude riviergeul over een veel grotere oppervlakte, doorklieft deze variant eveneens de steilranden. De aantasting van de bijzondere bodemelementen in het landschap ten oosten van de dorpskern is dan ook aanzienlijk. Bovendien wordt het Duits lijntje schuin gepasseerd. Hiermee worden de Ecologische Hoofdstructuur en recreatieve verbindingen onderbroken (Van Zandvoort, 2010).

Figuur 1 | Overzicht van de ligging van tracé 2.

3.2 Natura 2000-gebieden in omgeving

Het tracé van de Randweg Haps is gelegen op een afstand van circa 3,5 km van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Oeffelter Meent. De Natura 2000-gebieden Sint Jansberg, De Bruuk, Zeldersche Driessen en Maasduinen zijn gelegen op een afstand van respectievelijk 5,5 km, 8,5 km, 8,5 km en 8 km. In onderstaande figuur wordt een overzicht gegeven van de ligging van het tracé ten opzichte van de Natura 2000-gebieden in de omgeving. In de figuur zijn de tracéalternatieven 1 en 2 weergegeven. Tracé 2 wordt gerealiseerd.

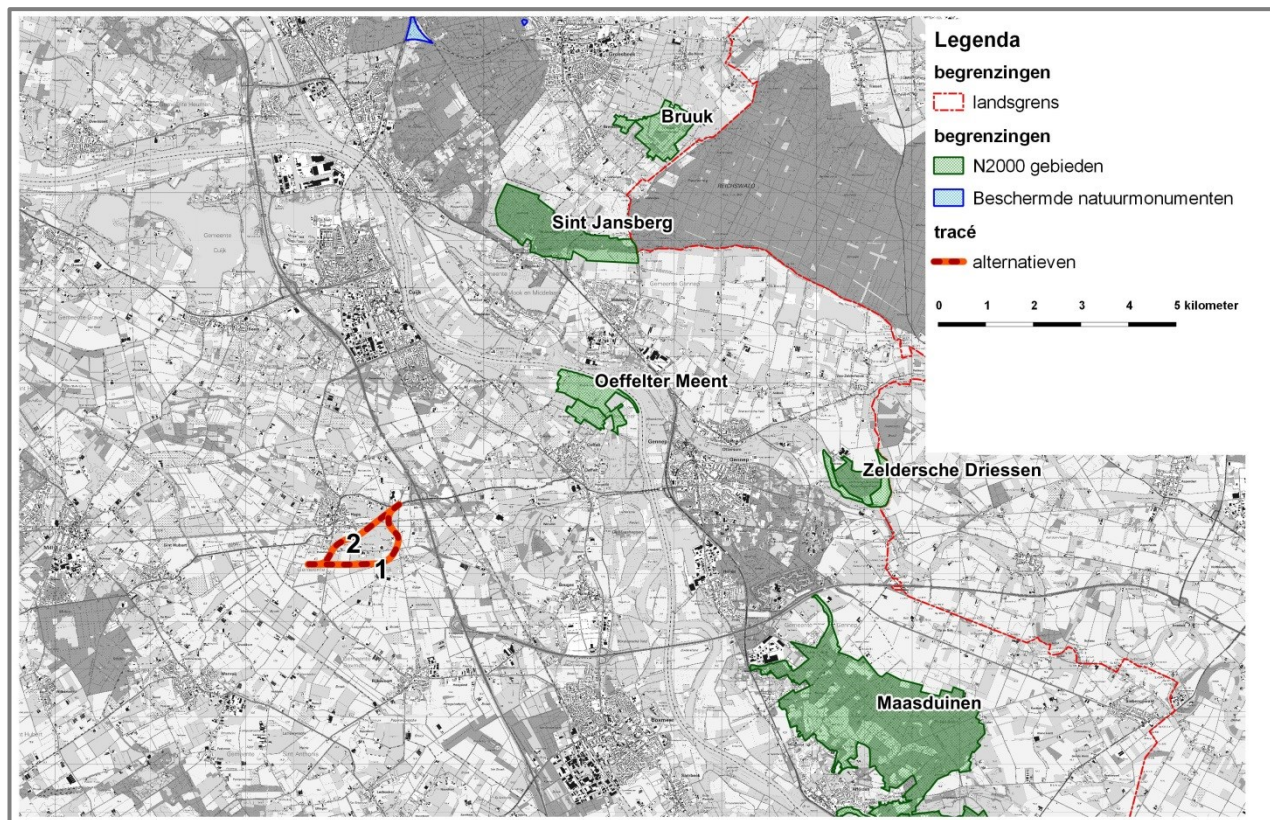
Het onderzoek naar stikstofdepositie als gevolg van de randweg is uitgevoerd door Windmill Milieu Management en Advies (Alferink & Smeets, 2013). De resultaten van de stikstofdepositieberekeningen laten zien dat enkel op het Natura 2000-gebied Oeffelter Meent externe werking van stikstofdepositie wordt verwacht. De andere gebieden liggen op dusdanige afstand dat externe werking niet aan de orde is. Om de leesbaarheid van onderhavige rapportage te bevorderen wordt niet ingegaan op de Natura 2000-

gebieden welke geen effecten ondervinden van de realisatie van de Randweg Haps.

3.2.1 Oeffelter Meent

Het Natura 2000-gebied Oeffelter Meent ligt in de uiterwaard van de Maas en kan gekarakteriseerd worden als een deels vergraven rivierduinencomplex van 104 ha groot. Door het gebied lopen de waterlopen Virdse Graaf en de Oeffeltsche Raam. Beide waterlopen voeren water vanuit het landbouwgebied ten westen van Oeffelt door het Natura 2000-gebied. In het verleden overstromde het gebied met rivierwater van de Maas en Oeffeltsche Raam. Tegenwoordig treden geen overstromingen meer op vanuit de Oeffeltsche Raam vanwege de dijk die in de zestiger jaren is aangelegd. Overstromingen met Maaswater treden alleen nog incidenteel op, als gevolg van de peilbeheersing in de Maas zoals in 1995. De Oeffelter Meent omvat een aantal hobbelige graslandpercelen. Het ontstane microreliëf en de overgangen naar meer kleihoudende bodems naar de randen toe zorgen voor een gevarieerde vegetatie.

Figuur 2 | Ligging van het plangebied ten opzichte van de begrenzing van Natura 2000-gebieden in de omgeving.

3.3 Instandhoudingsdoelen

Het Natura 2000-gebied Oeffelter Meent is aangewezen voor twee soorten habitattypen, stroomdalgraslanden (H6120) en glanshaverhooilanden (H6510A). Daarnaast is het Natura 2000-gebied aangewezen voor twee habitatsoorten namelijk: kleine modderkruiper en kamsalamander. Alle aangewezen instandhoudingsdoelen worden besproken in deze Passende

beoordeling, maar de nadruk zal liggen op de habitattypen en -soorten welke negatieve effecten kunnen ondervinden van het realiseren van de Randweg Haps. In tabel 1 worden de aangewezen habitattypen en -soorten weergegeven met daarbij de instandhoudingsdoelen. In hoofdstuk 5 wordt verder ingegaan op de instandhoudingsdoelen van de aangewezen habitattypen en – soorten.

Tabel 1 | Instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000-gebied Oeffelter Meent (Bron: Ministerie van EZ Essentietabel).

	Habitattypen	SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop
H6120	Stroomdalgraslanden	--	>	>	
H6510A	Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (glanshaver)	-	>	>	
	Habitatsoorten				
H1149	Kleine modderkruiper	+	=	=	=
H1166	Kamsalamander	-	=	=	=

Legenda	
SVI landelijk	Landelijke Staat van Instandhouding (-- zeer ongunstig; - matig ongunstig, + gunstig)
=	Behoudsdoelstelling
>	Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling
=(<)	Ontwerp-aanwijzingsbesluit heeft 'ten gunste van' formulering

4 Onderzoeksmethode

Om de onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden is een bronnenonderzoek uitgevoerd. Daarnaast is informatie ingewonnen tijdens overleggen met de opdrachtgever en overige betrokkenen.

4.1 Bronnenonderzoek

Tijdens het bronnenonderzoek is gebruik gemaakt van de door de opdrachtgever aangeleverde rapporten. De rapporten waren hoofdzakelijk opgesteld in het kader van de Flora- en faunawet en gaven een goed beeld van de voorkomende beschermde soorten in de omgeving van het tracé. Voor de onderbouwing van de effectenanalyse in deze rapportage is voornamelijk gebruik gemaakt van de stikstofdepositieberekening opgesteld door Windmill Milieu Management en Advies (Alferink & Smeets, 2013).

Aanvullend zijn Passende beoordelingen en relevante onderzoeksrapporten van vergelijkbare projecten bekeken en is gebruik gemaakt van gegevens van het Ministerie van EZ over het Natura 2000-gebied Oeffelter Meent.

4.2 Beoordeling

De gegevens van het bronnenonderzoek hebben de basis gevormd voor de beoordeling. Uit deze beoor-

deling kan één van de onderstaande conclusies naar voren komen:

1. Er is geen kans op een negatief effect. Dit moet worden bevestigd door het bevoegd gezag;
2. Er is kans op een negatief effect, maar dit is te verzachten of te voorkomen door het nemen van mitigerende maatregelen. Dit betekent dat vergunningverlening aan de orde is. De Passende beoordeling en de voorgestelde maatregelen moeten worden voorgelegd aan het bevoegd gezag;
3. Er is kans op een significant negatief effect, dat niet eenvoudig te verzachten of te voorkomen is. In dat geval moet de ADC-toets doorlopen worden: er moet gezocht worden naar **Alternatieven**, aangetoond moet worden dat er **Dwingende** redenen van groot openbaar belang zijn en er moet een **Compensatieplan** gemaakt worden voor de natuurwaarden die verloren gaan. Alleen als aan alle drie de voorwaarden wordt voldaan, kan een vergunning worden verleend;
4. Er is kans op een onaanvaardbaar negatief effect. In dat geval kan er geen vergunning worden verleend. Het is aan het bevoegd gezag om te bepalen of dit daadwerkelijk het geval is.

Kamsalamander

Kleine modderkruiper

5 Instandhoudingsdoelen

In dit hoofdstuk worden de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied Oeffelter Meent uitgebreid beschreven. Naast een beschrijving van de aangewezen habitattypen en –soorten wordt ook aandacht besteed aan het voorkomen van de soort of habitatype in Oeffelter Meent en de huidige kwaliteit. Bij de beschrijvingen is gebruik gemaakt van de relevante profielendocumenten opgesteld door het Ministerie van EZ en de knelpunten- en kansanalyse opgesteld door Kiwa Water Research/EGG-consult.

5.1 Stroomdalgraslanden (H6120)

Beschrijving

Stroomdalgraslanden zijn soortenrijke, relatief open tot tamelijk gesloten, grazige begroeiingen op droge, relatief voedselarme, zandige tot zavelige en meestal kalkhoudende standplaatsen langs de grote en kleinere rivieren. Zij komen voor op stroomruggen, oeverwallen, rivierduinen en op dijken en soms op erosie-steilrandjes, terrasranden of langs de winterbedrand. Het relatief belang voor bescherming binnen Europa is zeer groot. De plantengemeenschappen van de stroomdalgraslanden zoals die in ons land voorkomen, zijn beperkt tot het laagland van Noordwest-Europa (oostelijk tot in de Baltische Staten). Ze hebben een zwaartepunt in ons land. In andere delen van Europa hebben droge graslanden langs de rivieren een andere soortensamenstelling.

Voorkomen en kwaliteit

De hogere delen van de met runderen en paarden beweidde Oeffelter Meent herbergen de belangrijkste natuurwaarden in het gebied. Plaatselijk komen hier goed ontwikkelde vegetaties van het dwerghaververbond (*Thero-Airion*) en het verbond der droge stroomdalgraslanden (*Sedo-Cerastion*) voor, met allerlei overgangen daartussen. Het geheel maakt deel uit van het prioritaire habitatype 6120. Door (voormalige) bemesting wordt een groot deel van het gebied gekenmerkt door plantensoorten van voedselrijke milieus. Verschraving van voedselrijke milieus is nodig voor uitbreiding van de schrale vegetatietypen. De relatief schrale vegetaties komen nu alleen voor op

de hogere zandige dijken en oeverwallen die door regenval enigszins uitgeoogd zijn.

Instandhoudingsdoelen

Zoals aangegeven in tabel 1 is de landelijke staat van instandhouding van stroomdalgrasland zeer ongunstig. De doelstelling voor Oeffelter Meent voor dit habitatype is dan ook verbeteren van de kwaliteit en uitbreiden van het oppervlak.

5.2 Glanshaverhooilanden

Het habitatype betreft soortenrijke, bloemrijke hooilanden op tamelijk voedselrijke, doorgaans kleihoudende gronden. Deze hooilanden liggen met name in de uiterwaarden en komgronden van het rivierengebied. De begroeiingen van het habitatype komen ook op de kunstmatig opgebrachte kleihoudende grond van dijken voor. Daar vormen ze linten en liggen ze relatief hoog en droog. De lager gelegen hooilanden van dit habitatype worden af en toe overstroomd.

De plantengemeenschappen van dit habitatype in ons land worden gerekend tot twee plantensociologische verbonden namelijk: het in Oeffelter Meent aangewezen H6510_A Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (Glanshaver). Dit type is aanwezig in hoge delen van de uiterwaarden, op dijken, op oeverwallen langs beken en op hellingen en droogdalen in het heuvelland. Daarnaast H6510_B Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (grote vossenstaart). Dit type is aanwezig in lager gelegen (vaker overstroomde) delen van de uiterwaarden en in polders met een klei-op-veen-dek. Glanshaverhooilanden (subtype A) komen wijd verspreid in Europa voor, maar in het rivierengebied zijn vlakdekkende vormen zeldzaam en juist in Nederland komen deze nog lokaal voor.

Voorkomen en kwaliteit

Glanshaverhooiland komt goed ontwikkeld voor op een kleine oppervlakte, daarnaast is het waarschijnlijk ook matig ontwikkeld aanwezig in Oeffelter Meent.

Instandhoudingsdoelen

Zoals aangegeven in tabel 1 is de landelijke staat van instandhouding van glanshaverhooiland matig ongunstig. De doelstelling voor Oeffelter Meent voor dit habitatype is verbeteren van de kwaliteit en uitbreiding van het oppervlak.

5.3 Kleine modderkruiper

Beschrijving

De kleine modderkruiper wordt vooral aangetroffen in sloten, beken, rivierarmen en meren. Stilstaande wateren en langzaam stromende wateren vormen het ideale biotoop. Het afzetten van eieren gebeurt bij voorkeur op kale zandige bodem. De belangrijkste eis die de kleine modderkruiper stelt is de aanwezigheid van een fijn-zandige of modderige bodem zonder een dikke laag slib. In een dikke laag slib zakt het visje weg (het heeft geen zwemblaas) en kan niet meer ademen. Daarnaast moet er voldoende onderwaterbegroeiing aanwezig zijn waarin de kleine modderkruiper kan schuilen. Kleine modderkruiper kan dus in verschillende watertypes voorkomen.

Voorkomen

Kleine modderkruiper is in de Oeffeltsche Raam aangetroffen (Peters, *et. al.*, 2008) al is het in kleine aantallen. Ook in andere geschikte watergangen in of in de omgeving het Natura 2000-gebied wordt de soort verwacht.

Instandhoudingdoelen

De landelijke staat van instandhouding van kleine modderkruiper is gunstig (zie tabel 1). Voor de oppervlakte en kwaliteit van leefgebied en de populatie van deze soort geldt een behoudsdoelstelling.

5.4 Kamsalamander

Beschrijving

De kamsalamander komt voor in Noord- en Midden-Europa. In Zuid- en Zuidoost-Europa wordt deze soort vervangen door nauw verwante soorten. In de voortplantingsperiode (april-juli) verblijven de volwassen kamsalamanders in het water. Het vrouwtje zet circa

200 eieren één voor één af op de bladeren van waterplanten. De voortplantingsbiotopen zijn vrij grote, geïsoleerde, stilstaande, onbeschaduwde of licht beschaduwde, voedselrijke wateren zoals poelen, vennen, sloten en overstromingsvlaktes langs oevers met een goed ontwikkelde water- en oevervegetatie. Het betreft doorgaans poelen met jonge verlandingsstadia. De biotopen moeten een groot deel van het jaar water bevatten, maar incidenteel droogvallen kan gunstig zijn voor de kamsalamander, omdat daarmee vissen en dus predatoren uit het water verdwijnen. De soort overwintert op het land (in de periode november-maart). De landbiotopen zijn kleine landschapselementen zoals bosjes, hagen, struwelen, houtwallen en overhoekjes of bosranden. Een kleinschalige afwisseling van poelen, grasland en kleine landschapselementen of bossen vormt het ideale leefgebied voor de kamsalamander.

Voorkomen

Waarnemingen van kamsalamander zijn bekend in de meest oostelijke poel van het binnendijkse gebied De Rijties (Hoegen, 2003).

Instandhoudingdoelen

De landelijke staat van instandhouding is matig ongunstig voor de kamsalamander. Voor de oppervlakte en kwaliteit van leefgebied en de populatie van deze soort geldt een behoudsdoelstelling.

5.5 Conclusie

- De aangewezen habitattypen en habitatsoorten komen allen voor in het Natura 2000-gebied Oeffelter Meent, al is het in geringe oppervlakte en aantallen;
- Voor de stroomdalgraslanden en glanshaverhooilanden is de doelstelling uitbreiding van oppervlakte en verbetering van kwaliteit;
- Voor de soorten kleine modderkruiper en kamsalamander geldt een behoudsdoelstelling voor oppervlakte en kwaliteit van leefgebied en populatiegrootte.

6 Effecten op Natura 2000

In een Passende beoordeling is voornamelijk het begrip significantie van belang, dus of er een significant negatief effect optreedt. Wanneer door een ingreep oppervlakte, aantallen van een soort of de kwaliteit lager wordt dan is bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling is er sprake van significante gevolgen.

In onderstaande paragrafen worden effecten op aangewezen instandhoudingsdoelen beschreven. Daarbij is gebruik gemaakt van de stikstofdepositieberekeningen van Windmill, Milieu, Management en Advies (Alferink & Smeets, 2013).

6.1 Mogelijk optredende effecten

Niet alleen ingrepen in een Natura 2000-gebied kunnen invloed hebben op instandhoudingsdoelen, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied, ongeacht

de afstand tot het beschermde gebied (Regiegroep Natura 2000, 2013). De mogelijke schadelijke factoren op instandhoudingsdoelen van een Natura 2000-gebied zijn inzichtelijk gemaakt met behulp van de effectenindicator (Ministerie van EZ). De effectenindicator geeft informatie over de gevoeligheid van soorten en habitattypen voor de meest voorkomende storende factoren. In tabel 2 is de effectenindicator voor het gebied Oeffelter Meent weergegeven.

De Randweg Haps wordt aangelegd buiten de begrenzing van Natura 2000-gebieden. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt op een afstand van circa 3,5 km. We hebben daarom in onderhavige beoordeling enkel te maken met externe werking van ingrepen. Er vinden geen ingrepen plaats binnen de begrenzing en daarmee wordt een groot deel van de schadelijke factoren zoals oppervlakte verlies uitgesloten. In deze beoordeling wordt enkel ingegaan op de relevante verstoring.

Tabel 2 | Storingfactoren op instandhoudingsdoelen Oeffelter Meent volgens het Ministerie van EZ.

	Verzuring	Vermesting	Verstoring door geluid	Verstoring door trilling
Stroomdalgrasland			x	x
Glanshaver- en vossenstaarthooilanden			x	x
Kamsalamander				
Kleine modderkruiper				

	Zeer gevoelig
	Gevoelig
	Niet gevoelig
x	Niet van toepassing
	Onbekend

6.2 Geluid en trillingen

Door de aanleg van de randweg, maar ook door het gebruik van de weg kan verstoring van geluid en trillingen optreden. Gezien de afstand waarop de Natura 2000-gebieden liggen is verstoring van geluid en trillingen uitgesloten. Daarnaast zijn de aangewezen habitattypen stroomdalgraslanden (H6120) en glanshaverhooilanden (H6510A) in het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Oeffelter Meent niet gevoelig voor verstoring van geluid en trillingen. De aangewezen habitatsoort kleine modderkruiper (H1149) is wel gevoelig voor verstoring van geluid en trillingen. Deze soort is echter gevoelig voor trillingen en geluid op een zeer korte afstand tot maximaal 500 meter. De afstand van circa 3,5 km zal trillingen en geluid zo verdempen dat kleine modderkruiper geen effecten zal ondervinden van de ingreep. Het is niet bekend of kamsalamander (H1166) gevoelig is voor verstoring van trillingen en geluid. Voor kamsalamander geldt echter het zelfde als voor kleine modderkruiper. De afstand van de ingreep tot het leefgebied van deze soort is voldoende groot om negatieve effecten van trillingen en geluid uit te kunnen sluiten.

Conclusie: geluid en trillingen

Gezien de afstand van minstens 3,5 km zijn negatieve effecten van verstoring van geluid en trillingen op instandhoudingsdoelen in Oeffelter Meent en de overige Natura 2000-gebieden uitgesloten.

6.3 Stikstofdepositie

Stikstofdepositieberekeningen

Om een beoordeling te kunnen maken van de effecten van stikstofdepositie op aangewezen instandhou-

dingsdoelen in Natura 2000-gebieden is gebruik gemaakt van de stikstofdepositieberekeningen van Windmill, Milieu, Management en Advies (Alferink & Smeets, 2013). Bij de beoordeling is aangesloten bij de Regeling stikstof en Natura 2000 Noord-Brabant, d.d. 29-03-2013. Daarnaast is gebruik gemaakt van de generieke NO_x emissiefactoren voor wegverkeer die in maart 2013 door het Ministerie van Infrastructuur en Milieu is vrijgegeven. Indien de toename 0,051 mol N/ha/jaar of meer bedraagt, is sprake van een significant negatief effect. In deze paragraaf wordt een samenvatting gegeven van de conclusies van Alferink & Smeets (2013). Voor de gebruikte methode en andere inhoudelijke details van de berekeningen wordt verwezen naar de rapportage (Alferink & Smeets, 2013).

De effecten van Randweg Haps zijn per alternatief afgezet ten opzichte van de referentiesituatie (peiljaar 2013). De effecten voor de verschillende alternatieven zijn beoordeeld voor de beoogde situatie (2015). De uitstoot van stikstofverbindingen door wegverkeer reiken tot circa 5 km. In de rapportage van Windmill zijn de bijdragen aan stikstofverbindingen ruim beschouwd en zijn alle gebieden binnen 10 km in het onderzoek betrokken. Uit de berekeningen is gebleken dat er geen bijdrage te verwachten is van de diverse alternatieven in andere Natura-2000 gebieden dan Oeffelter Meent (Alferink & Smeets, 2013). Daarom wordt in deze Passende beoordeling niet verder ingegaan op de andere Natura 2000-gebieden in de omgeving. In tabel 3 wordt de berekende stikstofdepositie en het verschil ten opzichte van de referentiesituatie weergegeven.

Tabel 3 | Stikstofdepositie 2015.

ID	Referentie bestaand tracé 2013	Alternatief 0+		Alternatief 1		Alternatief 2		Alternatief 3		Alternatief 4	
		bijdrage	verschil	bijdrage	verschil	bijdrage	verschil	bijdrage	verschil	bijdrage	verschil
1	0,409	0,653	0,244	0,833	0,424	0,822	0,413	0,714	0,305	0,742	0,333
2	0,390	0,622	0,232	0,793	0,403	0,782	0,392	0,678	0,288	0,707	0,317
3	0,358	0,572	0,214	0,729	0,371	0,712	0,354	0,615	0,257	0,666	0,308
4	0,332	0,529	0,197	0,678	0,346	0,666	0,334	0,576	0,244	0,618	0,286
5	0,361	0,576	0,215	0,721	0,360	0,721	0,360	0,625	0,264	0,639	0,278
6	0,377	0,602	0,225	0,739	0,362	0,741	0,364	0,647	0,27	0,669	0,292
7	0,350	0,559	0,209	0,69	0,340	0,692	0,342	0,602	0,252	0,621	0,271
8	0,315	0,503	0,188	0,631	0,316	0,629	0,314	0,544	0,229	0,557	0,242
9	0,290	0,463	0,173	0,592	0,302	0,583	0,293	0,502	0,212	0,547	0,257

Uit tabel 3 blijkt dat in het planjaar 2015 voor alle alternatieven een significante bijdrage ten opzichte van de referentiesituatie wordt berekend ter plaatse van het Natura 2000-gebied Oeffelter Meent.

Effectenanalyse

Omdat een vergelijk van het planjaar 2015 met het referentiejaar 2013 automatisch een toename van de emissie ten gevolge van de autonome verkeerstoename en daarmee ook samenhangend een toename van de stikstofdepositie tot gevolg heeft, wordt rekening gehouden met het ruimtebeslag dat de realisatie van de Randweg Haps met zich meebrengt.

De Randweg wordt aangelegd op landbouwgronden. Deze landbouwgronden worden daarmee uit landbouwkundig gebruik gehaald waardoor er geen mest meer wordt uitgereden. Wanneer de Randweg feitelijk is gerealiseerd, zal dit geen autonome ontwikkeling zijn waardoor de planbijdrage vanwege de Randweg Haps hiermee kan worden verminderd. Feitelijk zal het verkeer in de toekomstige jaren schoner worden waardoor de in tabel 3 berekende toenames lager zullen zijn. Er kan echter niet zondermeer gesaldeerd worden met het schoner worden van het verkeer aangezien dit een autonome ontwikkeling is.

Windmill heeft berekend (Alfrink & Smeets, 2013) dat 10,94 hectare landbouwgrond uit gebruik gehaald moet worden om de depositietoename van de randweg te compenseren. Voor de Randweg Haps wordt een oppervlakte van 13 hectare uit landbouwkundig

gebruik genomen. Het ruimtebeslag van de randweg voorziet dus in de compensatie van de depositietoename. **De randweg heeft hierdoor geen significant negatief effect op het Natura 2000-gebied Oeffelter Meent.**

In tabel 4 wordt de berekende depositiebijdragen in de referentiesituatie, alternatief 2 en de vermindering vanwege het ruimtebeslag weergegeven.

Conclusie stikstofdepositie

- In het planjaar 2015 blijkt dat voor alle alternatieven een significante bijdrage ten opzichte van de referentiesituatie wordt berekend ter plaatse van het Natura 2000-gebied Oeffelter Meent;
- Overige Natura 2000-gebieden ondervinden geen toename van stikstofdepositie vanwege de ligging op ruime afstand van de Randweg Haps;
- Er dient 10,94 hectare landbouwgrond uit gebruik gehaald te worden om de depositietoename van de randweg te compenseren;
- Voor de Randweg Haps wordt een oppervlakte van 13 hectare uit landbouwkundig gebruik genomen. Het ruimtebeslag van de Randweg voorziet dus in de compensatie van de depositietoename;
- **De randweg heeft hierdoor geen significant negatief effect op het Natura 2000-gebied Oeffelter Meent;**
- Uitvoering van mitigerende maatregelen is niet noodzakelijk.

Tabel 4 | Stikstofdepositie inclusief ruimte beslag.

ID	Referentie bestaand tracé 2013	Alternatief 2	Ruimtebeslag	Vershil (Alternatief 2 – Ruimtebeslag – referentie)
1	0,409	0,822	0,362	0,051
2	0,390	0,782	0,345	0,048
3	0,358	0,712	0,315	0,038
4	0,332	0,666	0,296	0,039
5	0,361	0,721	0,319	0,041
6	0,377	0,741	0,327	0,037
7	0,350	0,692	0,306	0,036
8	0,315	0,629	0,280	0,034
9	0,290	0,583	0,260	0,032

7 Cumulatieve effecten op Natura 2000

In het voorgaande hoofdstuk zijn de effecten op instandhoudingsdoelen besproken. Het kan echter zijn dat ontwikkelingen die individueel geen significant negatief effect hebben, dit gezamenlijk wel kunnen krijgen. In deze gevallen is sprake van cumulatieve effecten. In dit kader is het daarom noodzakelijk om voor andere activiteiten in de omgeving, zowel afzonderlijk als in samenhang, te beoordelen of ze niet leiden tot een significant negatieve verslechtering of verstoring van de instandhoudingsdoelen van de aangewezen habitattypen en -soorten.

7.1 Cumulatieve activiteiten

In de gemeente Cuijk spelen een aantal zaken momenteel. Zo is het bestemmingsplan Buitengebied Cuijk recent vastgesteld. Dit plan voorziet in de actualisatie van de bestemmingsplannen Buitengebied Cuijk 1998, Buitengebied Haps 1994 en Beerse Overlaat. Hierbij worden de geldende regels en plankaarten als basis gebruikt en aangevuld met reeds uitgevoerde plannen en nieuw beleid. Het doel is om een actueel bestemmingsplan met de bijbehorende plan-

mer te maken dat de komende 10 jaar gebruikt kan worden. De plan-mer is aan de orde aangezien in het bestemmingsplan het vestigingsbeleid van de intensieve veehouderij wordt geregeld. Daarnaast loopt het project Buitengebied Log De Ass. Dit plan voorziet in de realisatie van Landbouwontwikkelingsgebied De Ass, woningbouw aan de Beerseweg en 0,5 ha natuurontwikkeling. Het bestemmingsplan van Buitengebied Log De Ass wordt gedeeltelijk vervangen door het bestemmingsplan Buitengebied Cuijk. Het is echter zo dat de intensieve veehouderij bij uitbreiding in het gebied zelf moet voorzien in het aankopen van vrijgekomen rechten. Op deze wijze (saldering) wordt een toename van stikstofdepositie door intensieve veehouderij in het gebied voorkomen.

7.2 Conclusie cumulatieve effectbeoordeling

Een significant negatief effect op het behalen van de instandhoudingsdoelen in het Natura 2000-gebied Oeffelter Meent is ook cumulatief voor dit project met zekerheid uit te sluiten.

8 Conclusie

- Gezien de afstand van circa 3,5 km of meer zijn negatieve effecten van verstoring van geluid en trillingen op instandhoudingsdoelen in Oeffelter Meent en de overige Natura 2000-gebieden uitgesloten;
- In het planjaar 2015 blijkt dat voor alle alternatieven een significante bijdrage ten opzichte van de referentiesituatie wordt berekend ter plaatse van het Natura 2000-gebied Oeffelter Meent;
- Overige Natura 2000-gebieden ondervinden geen toename van stikstofdepositie vanwege de ligging op ruime afstand van de Randweg Haps;
- Er dient 10,94 hectare landbouwgrond uit gebruik gehaald te worden om de depositietoename van de Randweg te compenseren;
- Voor de Randweg Haps wordt een oppervlakte van 13 hectare uit landbouwkundig gebruik genomen. Het ruimtebeslag van de Randweg voorziet dus in de compensatie van de depositietoename;
- De Randweg heeft hierdoor geen significant negatief effect op het Natura 2000-gebied Oeffelter Meent;
- Uitvoering van mitigerende maatregelen is niet noodzakelijk.

9 Literatuur

- Alferink, R.J.A. en L.M.C. Smeets, 2013.
Randweg N264 te Haps, Stikstofdepositie Rapportnummer: P2011.018.03-14.
- Backes, Ch.W, H.F. van Dobben, M.A. Poortinga, 2011.
Stikstofdepositie en Natura 2000 Een rechtsvergelijkend onderzoek, Universiteit Maastricht / Alterra,
- Dobben, H.F. van, Hinsberg, A. van, 2008.
Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en Natura 2000-gebieden, Alterra-rapport 1654,
- Grontmij Nederland BV, 2012.
Natuurtoetsen snelheidsverhoging 130 km/uur, Beoordeling mogelijke effecten voor Natura 2000-gebieden en Beschermde natuurmonumenten. Uitgave van Rijkswaterstaat,
- Hoffmann, F., 2012.
Aanvulling Natuurtoets Parklaan Stikstofdepositie, Gemeente Ede, Arcadis,
- Kragten, 2013.
Bestemmingsplan randweg Haps, Paragraaf natuur,
- Koks, L.J.G, M. van Eck, 2011.
Voortoets - Passende Beoordeling, Bedrijventerrein Trade Port Noord, Venlo, Toetsing op het niveau van Besluit MER, Oranjewoud,
- Ministerie van EZ.
Essentietabel Natura 2000-gebied Oeffelter Meent. Via de website.
- Ministerie van LNV, 2008.
Profielendocumenten Habitattypen en soorten. Via de website.
- Peeters, Kurstjens en Calle, 2008.
Maas in beeld, Resultaten van 15 jaar ecologisch herstel.
- Provincie Noord-Brabant, 2013.
Verordening stikstof en Natura 2000 Noord-Brabant ISSN: 0920-1408,
- Steunpunt Natura 2000, 2009.
Leidraad bepaling significantie, Nadere uitleg van het begrip 'significante gevolgen' uit de Natuurbeschermingswet,
- Steunpunt Natura 2000, 2010.
Externe werking, Verduidelijking toepassingsgrond 'externe werking' in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998,
- Wesseling, J, S. van der Zee, A. van Overveld, 2011.
Het effect van vegetatie op de luchtkwaliteit Update RIVM Rapport 680705019/2011.
- Zandvoort, van P.W.M., 2010.
Startnotitie m.e.r. randweg Haps, Gemeente Cuijk en Provincie, Noord-Brabant, Definitief,